

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถี
ในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

The Assessment of Desirable Qualities of Gentlemen and Ladies According to the
Chrysanthemum Course in Kanchanaphisek Wittayalai Krabi School

ศรายุทธ พงศ์ทองเมือง^{1*}
Sarayuth Pongtongmueng^{1*}

Received: April 28, 2025; Revised: July 17, 2025; Accepted: September 01, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,428 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลนักเรียนทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินคุณลักษณะสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ รวมจำนวน 319 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมต่อการดำเนินกิจกรรมเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ นักเรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 89.92 ระดับดี ร้อยละ 9.95 ระดับพอใช้ ร้อยละ 0.13 โดยเรียงลำดับแนวทางเบญจวิถีจากค่าร้อยละที่มากที่สุดไปน้อย ดังนี้ วิธีที่ 1. เทิดทูนสถาบัน ร้อยละ 97.82 วิธีที่ 2. กตัญญู ร้อยละ 94.8 วิธีที่ 3. บุคลิกดี ร้อยละ 90.30 วิธีที่ 4. มีวินัย ร้อยละ 76.53 และ วิธีที่ 5. ให้เกียรติ ร้อยละ 90.16 2) ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.82 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 12 – 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.58 ตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.58 โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

¹รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

¹Deputy Director of Educational Institutions, Kanchanaphisekwittayalai Krabi School

* Corresponding Author e-mail: sarayuth@nkpr.ac.th

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ ได้ รองลงมา คือ ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม และความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สุภาพบุรุษและสุภาพสตรี เบนจาวีถิ

Abstract

This research aims to 1) to assess the desirable characteristics of men and women according to the Benjawithi Way in Kanchanaphisek Wittayalai Krabi School. The population used in this study was 1428 students in the 2024 academic year. The researchers collected all the student data. A tool for collecting data to evaluate the characteristics of men and women in Kanchanaphisek Wittayalai Krabi School 2) to study the satisfaction of participants in the activities of developing the characteristics of men and women in Kanchanaphisek Wittayalai Krabi School. And 319 students of Kanchanaphisek Wittayalai Krabi School. The tool used to collect data on the satisfaction of participants in the activities of Benjawithi in Kanchanaphisek Wittayalai Krabi School analyzed the data using basic statistics such as percentage, average, standard deviation.

The research found that 1) The evaluation of desirable characteristics of men and women according to the Benjawithi Guidelines at Kanchanaphisek Wittayalai School, Krabi students had an excellent evaluation of 89.92%, 9.95%, moderate 0.13%, in order of the highest percentage to less as follows: Path 1. 97.82 percent of the institution worshiped, the second way. 94.8 percent gratitude, Path 3. Good personality 90.30% Path 5. 90.16% of the honors and the 4th trajectory. 76.53% of the respondents found that they were satisfied with the activities of developing desirable qualities of men and women in Kanchanaphisek Wittayalai Krabi School. Overall, 60.82%, the majority of the respondents were between the ages of 12 and 18 or 85%. 58 positions were mostly students, accounting for 85 percent. 58 Overall, the respondents were very satisfied with the highest satisfaction, in descending order from average to average, as follows: Applicable knowledge can be applied in various areas, followed by the least satisfaction with participation and the most satisfaction with statistically significant event duration at the level. 05

Keywords: Desirable Qualities, Ladies and Gentlemen, Benjawithi

บทนำ

โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ มุ่งจัดการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด เพื่อสร้างอนาคต สร้างรายได้ รัฐบาลจะให้ความสำคัญต่อความมีคุณภาพของครูทั่วประเทศ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านเนื้อหาของวิชาการและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนและประกอบอาชีพ รวมไปถึงการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพใจของนักเรียนทุกคน และจากแนวนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2566 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ประกาศนโยบายการศึกษา "เรียนดี มีความสุข" ภายใต้แนวทางการทำงาน "จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน" โดยมีเป้าหมายเพื่อการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2567)

กลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยเป็นโรงเรียนที่ก่อตั้งขึ้นโดยวัตถุประสงค์พิเศษในการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี ในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2539 จัดตั้งโดยกรมสามัญศึกษา ที่มีเป้าหมายหลัก คือ พัฒนานักเรียนให้เป็นสุภาพบุรุษ สุภาพสตรี มีสุขภาพพลานามัยที่ดี มีสุนทรียภาพ มีจิตอาสา เสียสละ และเคารพซึ่งกันและกัน มีความอ่อนน้อมถ่อมตน สืบสานวัฒนธรรมไทย และสืบสานงานในพระราชดำริ การที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม สมดังวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ และความคาดหวัง ความต้องการของชุมชนนั้น ควรมีกิจกรรมที่จะเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนดี และฝึกนิสัยดี ๆ ให้แก่นักเรียนกลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จึงจัดโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนขึ้น เพื่อพัฒนานักเรียนให้พร้อมที่จะเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขและเป็นบุคคลคุณภาพของประเทศชาติ (คู่มือพัฒนาคุณลักษณะ สุภาพบุรุษ-สุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถี กลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย, 2560)

จากที่กล่าวข้างต้น ดังปรัชญาของโรงเรียนที่ว่า “รักษาศักดิ์ศรี มีคุณธรรม นำวิชาการ สืบสานงานพระราชดำริ” เนื่องด้วยเป็นสถาบันที่มุ่งผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีบุคลิกดี มีความรู้ ความสามารถ เพียบพร้อมด้วยจริยธรรม คุณธรรมและมีความยึดมั่นในสถาบันพระมหากษัตริย์ให้ออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติ ทุก ๆ ด้านต่อไป ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ สำหรับผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลและแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรมเบญจวิถี ให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย มีจรรยาบรรณเรียบร้อย มีความเป็นผู้นำ เป็นสุภาพบุรุษ มีร่างกายแข็งแรง มีความรู้ความสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้ นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสุขในการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยมีเป้าหมายหลัก คือ ให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความสามารถทางวิชาการ เป็นสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะตามแนว “เบญจวิถี” ซึ่งประกอบด้วย 1. เติบโตขึ้น 2. กตัญญู 3. บุคลิกดี 4. มีวินัย 5. ให้เกียรติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถี ในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนชาย (สุภาพบุรุษ) และนักเรียนหญิง (สุภาพสตรี) พัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย มีจรรยา มารยาทเรียบร้อย มีความเป็นผู้นำ เป็นสุภาพบุรุษ มีร่างกายแข็งแรง มีความรู้ความสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้ นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสุขในการเรียนรู้อย่างแท้จริง

2. หลักเบญจวิถี หมายถึง ข้อกำหนดคุณลักษณะ จำนวน 5 ประการ ในการพัฒนานักเรียนให้มีความเป็นสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี กาญจนาภิเษกวิทยาลัย ของกลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ประกอบด้วย

วิถีที่ 1 เทิดทูนสถาบัน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเคารพ ยกย่อง เชิดชู สถาบันหลักของประเทศ ได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยยึดมั่นและปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

วิถีที่ 2 กตัญญู หมายถึง ความสำนึกบุญคุณและการยอมรับรู้ในบุญคุณของบุคคลด้วยความเคารพนับถือ เชื้อพ้องและแสดงออกด้วยความช่วยเหลือในกิจการงานต่าง ๆ ต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ สถานศึกษา ตลอดจนผู้มีพระคุณ

วิถีที่ 3 บุคลิกดี หมายถึง ลักษณะโดยรวมของบุคคลทั้งหมดที่แสดงออกมาปรากฏให้คนอื่นได้เห็น โดยทำให้ผู้พบเห็นเกิดความประทับใจในทางบวก

วิถีที่ 4 มีวินัย หมายถึง การปฏิบัติตนให้อยู่ในขอบเขตของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ตามสังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เพื่อควบคุมความประพฤติ กาย วาจา และจิตใจให้เรียบร้อยดีงาม

วิถีที่ 5 ให้เกียรติ หมายถึง การแสดงออกถึงการยกย่องนับถือ ให้ความเคารพการแสดงออกถึงการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ยกย่องนับถือบุคคลอื่นและสถานที่ ตลอดจนเป็นผู้มีจิตสาธารณะ

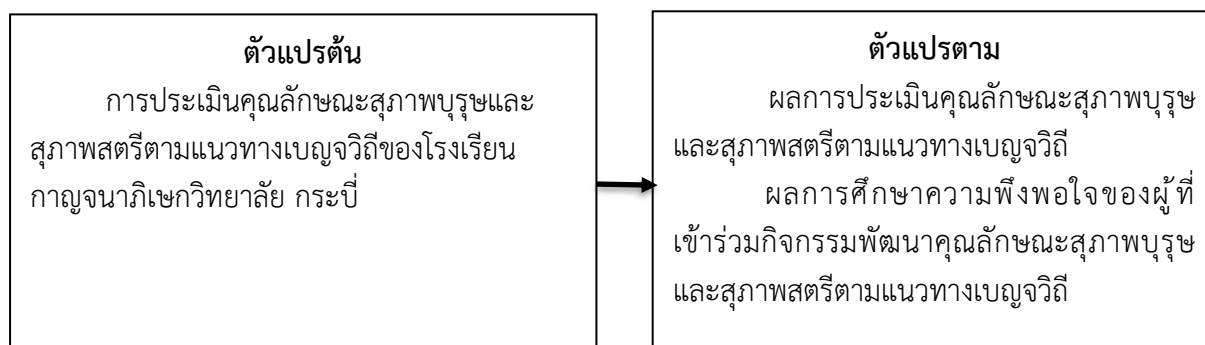
3. การประเมินคุณลักษณะสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถี หมายถึง วิธีการที่จะประเมินผลว่ากิจกรรมได้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา และการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

4. ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถี หมายถึง ความพึงพอใจของ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถี

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ ทุกคน ประจำปีการศึกษา 2567

กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดของการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์มาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเอกสารที่ว่าด้วยการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งได้ระบุคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ 8 ประการ อันได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ รวมทั้งสอดคล้องกับแนวทางเบญจวิถีของกลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย (2560) ที่กำหนดคุณลักษณะของ “สุภาพบุรุษ-สุภาพสตรี กาญจนาภิเษก” ไว้ 5 ประการ ได้แก่ 1. เติบโตสถาบัน 2. กตัญญู 3. บุคลิกดี 4. มีวินัย 5. ให้เกียรติ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการทางพฤติกรรมและจิตสังคม เช่น ทฤษฎีของ Edward Thorndike (1977) และ Jean Piaget (1969) รวมถึงแนวคิดของ Albert Bandura ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านแบบอย่าง (Modeling) ซึ่งสอดคล้องกับการปลูกฝังคุณลักษณะโดยผ่านกิจกรรมพัฒนาและการมีส่วนร่วมของนักเรียนสำหรับแนวทางการประเมินผล ผู้วิจัยอิงตามแนวทางของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35, 2563) ซึ่งใช้ระดับคะแนน 0-3 ในการวัดคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม และแนวคิดการวัดความพึงพอใจตามมาตราส่วนลิเคิร์ต 5 ระดับ (Likert Scale) เพื่อใช้ประเมินการรับรู้และความรู้สึกของผู้เข้าร่วมกิจกรรม การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะมุ่งศึกษาการประเมินคุณลักษณะสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ โดยจากการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้รวบรวมและสังเคราะห์ตัวแปรจากเอกสารและงานวิจัย ดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และความหมายของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านต่างๆ โดยมีการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2546 ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ ดังนี้ คุณลักษณะ หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดี หรือลักษณะประจำพึงประสงค์ หมายถึง

ต้องประสงค์ ต้องการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะประจำตัวที่ชี้ให้เห็นถึงความเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่ต้องประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้ให้ความหมายไว้ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในการมี คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม บุคลิกลักษณะนิสัยที่ดีงาม ดังนั้นสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการ ตลอดจนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการพัฒนาและประเมินผลคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของสถานศึกษาเป็นผู้กำหนด โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2563) เพื่อปลูกฝังและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณลักษณะที่ดีสำหรับการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ต้องใช้ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพจริงตามบริบทของโรงเรียน ผู้สอนจะต้องใช้เวลาในการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนแต่ละคนเพื่อนำมาประเมินและตัดสินผล กลุ่มบริหารวิชาการ ตามตัวชี้วัดตามที่หลักสูตรฯ กำหนดการให้และกรอกคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของแต่ละข้อตามตัวชี้วัด ให้กรอกเป็น

ตัวเลข ระดับ 0, 1, 2 และ 3 ซึ่งตัวเลขมีความหมาย ดังนี้

ระดับคุณภาพ	3	หมายถึง ระดับดีเยี่ยม
ระดับคุณภาพ	2	หมายถึง ระดับดี
ระดับคุณภาพ	1	หมายถึง ระดับผ่าน
ระดับคุณภาพ	0	หมายถึง ระดับไม่ผ่าน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้ให้ความหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

จากการศึกษาความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สรุปความหมายได้ว่า คุณสมบัติหรือลักษณะประจำตัวที่ดีงามที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งเป็นที่ต้องการและยอมรับของสังคม ประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และจิตสำนึกที่ดีงาม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นคุณลักษณะภายในของนักเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับสังคม อารมณ์ ความรู้สึก ที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการ ประกอบด้วย คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม ซึ่งเกิดจากการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน โครงการกิจกรรมอื่น ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถเลือกใช้แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้อย่างหลากหลายดังตัวอย่างต่อไปนี้

เอ็ดเวิร์ด ทอร์นไดค์ (1977) (Edward Thorndike) ทฤษฎีความสัมพันธ์ ได้ตั้งกฎต่าง ๆ ในการเรียนรู้ ไว้เป็นหลัก 3 กฎ คือ

1) กฎแห่งผล (Law of Effect) กฎนี้ว่าด้วยการให้รางวัลและความหวังจะช่วยส่งเสริมการแสดง พฤติกรรมเช่นนั้นให้เกิดขึ้น

2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) กฎแห่งการใช้และการไม่ให้ พฤติกรรมใดที่มีสิ่งเร้า จะตอบสนองมากยิ่งขึ้นและพฤติกรรมใดไม่มีสิ่งเร้าการตอบสนองก็ค่อย ๆ ลดลง

3) กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) เมื่อพร้อมที่จะทำอะไรและทำลงไป ย่อมก่อให้เกิดความพอใจตามมา ในทางตรงกันข้ามถ้าไม่พอใจทำอะไรก็เกิดความไม่สบายใจหรือไม่พอใจ Albert Bandura ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม มนุษย์เรียนรู้ได้ ผ่านการสังเกตตัวแบบ เขาเชื่อว่าการศึกษ พฤติกรรมของมนุษย์นั้นต้องวิเคราะห์เงื่อนไขและสิ่งเร้าของพฤติกรรมซึ่งเป็นตัวแสดง การเสริมแรงในเงื่อนไข นั้น ๆ การเรียนรู้ผ่านตัวแบบ (learning through modeling)

เพียเจต์ (Piaget, 1969) ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของเพียเจต์ นักจิตวิทยาชาวสวิสที่เป็น ที่รู้จักในฐานะผู้เชี่ยวชาญในทฤษฎีพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ได้สรุปว่า สติปัญญาหรือความสามารถ ในการรู้คิดเป็นพื้นฐานของการมีคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจากผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมสูงมักเป็นผู้ที่สามารถคิด วิเคราะห์ มีวิจารณญาณ และสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับสาเหตุและผลของการกระทำได้ นักวิชาการ ทางจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางการรู้การคิด คือ Jean Piaget ได้เสนอพัฒนาการทางการรู้การคิด ไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นระยะการเคลื่อนไหวสัมผัส (the sensorimotor stage) เป็นช่วงของเด็กแรกเกิดถึงอายุ 2 ขวบ จะมีพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับความคงที่ของวัตถุ โดยจะเริ่มรับรู้วัตถุที่หายไปจากสายตาของตนยังคง เป็นวัตถุเดิมและไม่ได้หายไปไหน ในช่วงนี้จะเกิดกระบวนการ 2 ประเภท คือ

1) การดูดซึม (assimilation) เป็นการรับรู้เข้าสู่โครงสร้างเดิมและเข้าสู่ระบบเดิมเป็นการปรับ สภาพแวดล้อมให้เข้ากับการรู้คิดของตน และปฏิเสธสิ่งที่ไม่เข้ากับการรู้คิดของตน

2) การปรับเปลี่ยน (accommodation) เป็นการปรับความคิดหรือปรับตัวให้เข้ากับ สภาพแวดล้อมใหม่ เกิดการยอมรับประสบการณ์ใหม่ กระบวนการทั้งสองจะทำให้บุคคลเกิดความสมดุล (equilibration)

2. ขั้นก่อนปฏิบัติการ (the preoperational stage) เป็นช่วงของเด็กอายุ 2-7 ขวบ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน

1) ส่วนแรกปรากฏในเด็กอายุ 2 ขวบ เด็กจะมีพัฒนาการทางสรีระมากขึ้นและสามารถสำรวจ สภาพแวดล้อมได้มากขึ้น เรียนรู้คำและพฤติกรรมใหม่ ๆ แต่มีความคิดและพฤติกรรมที่เด่น คือ ยึดตนเองเป็น

ศูนย์กลาง (egocentric) เด็กเชื่อว่าสิ่งที่ตนเห็นตนเข้าใจนั้น คนอื่นก็จะเห็นและเข้าใจอย่างที่ตนเห็นและตนเข้าใจ

2) ส่วนที่สองปรากฏในเด็กอายุ 4-9 ขวบ เป็นขั้นความคิดแบบอัตสัมผัส (initative thought) เด็กจะลดการยึดตนเป็นศูนย์กลางลงจากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม เด็กอาจยังแยกไม่ออกระหว่างความเพ้อฝันหรือนิทานกับความเป็นจริง ช่วงนี้พัฒนาการทางความคิดเริ่มมีมากขึ้น

3. ขั้นปฏิบัติการแบบรูปธรรม (the stage of concrete operations) ปรากฏในเด็กอายุ 5-10 ขวบ มีความคิดที่จัดเป็นระบบมากขึ้น สามารถคิดทวนกลับและมีความคิดในเชิงของมวลสาร ปริมาตร และน้ำหนัก

4. ขั้นปฏิบัติการแบบระบบ (the stage of formal operations) ความสามารถในการคิดแบบสมมติและการคิดเป็นเหตุเป็นผล โดยมีลักษณะระบบคิดเป็น 3 ประการ คือ

1) การสร้างการทวนกลับความคิดเกี่ยวกับความจริงกับความเป็นไปได้ (thinking in possibilities) ผู้มีความสามารถในการคิดขั้นนี้ จะสามารถคิดสลับไปมาระหว่างความจริงกับความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นความคิดสมมติ สามารถคิดในเชิงนามธรรมได้

2) ความคิดแบบตั้งสมมติฐานจากหลักที่กว้างกว่า (hypothetical-deductive thinking) ผู้ที่คิดในเชิงนามธรรมได้จะสามารถตั้งสมมติฐานได้ แล้วตรวจสอบสมมติฐานด้วยการทำวิจัย

3) การคิดถึงการคิด (thinking about thinking) ผู้ที่คิดในขั้นนามธรรมแบบระบบขั้นนี้ จะสามารถคิดถึงความหมาย ความสำคัญ คิดวิเคราะห์ และหาเหตุผลประกอบการคิดหรือการจินตนาการของตนเอง ซึ่งเป็นการสำรวจความคิดและการวิจารณ์ตนเองได้

จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สรุปความหมายได้ว่าการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้อย่างหลากหลาย มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ทฤษฎีและเลือกให้เหมาะสมกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ประกอบด้วย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

แนวคิดเกี่ยวกับหลักเบญจวิถี

จากแนวคิดเกี่ยวกับหลักเบญจวิถี ได้มีนักวิชาการและองค์กรที่เกี่ยวข้องได้กล่าวถึง ความหมายของหลักเบญจวิถี แนวคิด และหลักการของการจัดกิจกรรม “เบญจวิถี กลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย” ไว้ดังนี้

1) ความหมายของหลักเบญจวิถี

กลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ได้ให้ความหมายว่า “เบญจวิถี” หมายถึง ข้อกำหนดคุณลักษณะจำนวน 5 ประการในการพัฒนานักเรียนให้มีความเป็นสุภาพบุรุษ สุภาพสตรี กาญจนาภิเษกวิทยาลัย ประกอบด้วย วิถีที่ 1 เติบโตสถาบัน วิถีที่ 2 กตัญญู วิถีที่ 3 บุคลิกดี วิถีที่ 4 มีวินัย วิถีที่ 5 ให้เกียรติ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ได้ให้ความหมายคำว่า เบญจ- เบญจะ [เป็นจะ-] หมายถึง ว. ห้า, ลำดับที่ 5 เช่น นาเบญจะ หัวเมืองเบญจะ. (ป. ปญจ; ส. ปญจน), มักใช้เป็น ส่วนหน้าสมาส. ส่วนคำว่า วิถี หมายถึง น. สาย, แนว, ถนน, ทาง, มักใช้ประกอบกับคำอื่น เช่น วิถีทาง วิถีชีวิต บาพวิถี. (ป., ส. วิถี).

จากความหมายของหลักเบญจวิถี สรุปได้ว่า หลักเบญจวิถี หมายถึง แนวทางปฏิบัติ 5 ประการ ได้แก่ 1. เทิดทูนสถาบัน 2. กตัญญู 3. บุคลิกดี 4. มีวินัย 5. ให้เกียรติ

2) แนวคิด เบญจวิถี กลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ได้มีนักวิชาการและองค์กรทางการศึกษา ได้ให้ความหมายที่เหมือนและแตกต่างกันไว้ดังนี้

กลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยมีความมุ่งมั่นที่จะให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถทางวิชาการ ควบคู่ไปกับการเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเพียบพร้อมทั้งทางกาย วาจา ใจ มีความประพฤติดีและตั้งปณิธานที่จะสืบสานงานพระราชดำริ เพื่อนำไปพัฒนาสังคมและประเทศชาติ โดยมุ่งเน้นความมีระเบียบวินัย บุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำที่จะทำให้สามารถพึ่งตนเองและเอื้ออาทรต่อผู้อื่น รวมทั้ง การปลูกจิตสำนึก การมองกว้างไกลและใฝ่ดี ด้วยการวางนโยบายและกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาให้โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยก้าวหน้าทัดเทียมโรงเรียนอื่น ๆ ทั้งในด้านวิชาการ ความประพฤติที่ดี ความคิดที่กว้างไกล การมีวินัย ความเสียสละ การรู้จักให้อภัย และภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงามของคนไทย ตลอดจนมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ได้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีในกลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยจึงเพิ่ม “เบญจวิถีกาญจนาภิเษกวิทยาลัย” เพื่อสร้างสุภาพบุรุษ สุภาพสตรี กาญจนาภิเษกวิทยาลัย สู่ความเป็นสากลในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย หลักเบญจวิถีกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ประกอบด้วย วิถีที่ 1 เทิดทูนสถาบัน วิถีที่ 2 กตัญญู วิถีที่ 3 บุคลิกดี วิถีที่ 4 มีวินัย วิถีที่ 5 ให้เกียรติ

การนำหลักเบญจวิถีทั้ง 5 ประการดังกล่าว ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น สถานศึกษาต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเบญจวิถีอย่างชัดเจน โดยพิจารณาจากนิยามตัวชี้วัดพฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

บริบทโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นตามโครงการพิเศษของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (โครงการจัดตั้งโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เนื่องในมหามงคลวโรกาสเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ 50 ปี) ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2538 ใช้ชื่อครั้งแรกว่า โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองราชย์ครบ 50 ปี ตามด้วยชื่อจังหวัด ได้แก่ นครปฐม สุราษฎร์ธานี กระบี่ สุพรรณบุรี อุทัยธานี เพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ และฉะเชิงเทรา ต่อมาเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2538 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานนามโรงเรียนว่า โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ตามด้วยชื่อจังหวัด ได้แก่ นครปฐม สุราษฎร์ธานี กระบี่ สุพรรณบุรี อุทัยธานี เพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ และฉะเชิงเทรา ในปีพุทธศักราช 2557 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีคำสั่งที่ 1569/2557 ลงวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2557 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน เฉลิมพระเกียรติและกลุ่มโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศให้โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี จังหวัดสกลนคร เข้าร่วมในกลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย อีก 1 แห่งด้วย ปัจจุบันโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ เปิดทำการเรียนการสอนนักเรียนทั้งประเภทประจำและไป - กลับ อีกทั้ง

ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้ครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้าน ทั้งด้านความเป็นเลิศทางวิชาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท เพื่อให้สมกับคำขวัญของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ที่ว่า "รักษาศักดิ์ศรี มีคุณธรรม นำวิชาการ สืบสานงานพระราชดำริ"

วิธีการวิจัย

ประชากร/ตัวอย่าง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1

1) ใช้ประชากรทั้งหมดในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,428 คน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2

1) ประชากรในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ ปีการศึกษา 2567

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากสูตร Yamane (อ้างถึงใน นครชัย ชาญอุไร, 2559) รวม 319 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ในการให้คะแนนวิถีละ 3 ข้อ ซึ่งมีระดับผลการประเมิน ระดับดีเยี่ยม 3 คะแนน คำอธิบายคุณลักษณะ มีพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะอย่างชัดเจนและสม่ำเสมออย่างต่อเนื่องทั้งคำพูดและการกระทำ มีความโดดเด่นเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นในทุกสถานการณ์ โดยไม่ต้องมีผู้คอยเตือนหรือกำกับ, ระดับดี 2 คะแนน คำอธิบายคุณลักษณะ มีพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ส่วนใหญ่ แสดงออกทั้งทางวาจาและการกระทำสม่ำเสมอเป็นส่วนใหญ่ อาจมีบางครั้งที่ต้องมีการเตือนหรือชี้แนะเล็กน้อย, ระดับผ่าน 1 คะแนน คำอธิบายคุณลักษณะ มีพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะได้บ้างในบางสถานการณ์หรือบางช่วงเวลา ต้องมีการเตือน ชี้แนะ หรือกระตุ้นบ่อยครั้งจึงจะแสดงพฤติกรรมตามที่คาดหวัง, ไม่ผ่าน 0 คะแนน คำอธิบายคุณลักษณะ มีพฤติกรรมที่ไม่แสดงถึงคุณลักษณะตามที่กำหนด หรือแสดงพฤติกรรมที่ตรงข้ามอย่างชัดเจน แม้จะมีการชี้แนะหรือเตือนหลายครั้งก็ไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งระดับคะแนนสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 วิถีชีวิต พฤติกรรมบ่งชี้แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ มีดังนี้

วิถีที่ 1 เทิดทูนสถาบัน พฤติกรรมบ่งชี้ 1. อารมณ์ไว้ซึ่งความเป็นไทย 2. ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ 3. เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

วิธีที่ 2 กตัญญู พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ช่วยเหลือบิดามารดา ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณ และสถานศึกษา 2. แสดงความนับถือ ยกย่องบิดามารดา ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณและสถานศึกษา 3. ปฏิบัติตนให้เป็นคนดีต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณ และสถานศึกษา

วิธีที่ 3 บุคลิกดี พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ร่างกายดี 2. แต่งกายดี 3. กิริยามารยาทดี

วิธีที่ 4 มีวินัย พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม 2. ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน 3. มีความรับผิดชอบ

วิธีที่ 5 ให้เกียรติ พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล 2. แสดงออกถึงการยกย่องนับถือต่อบุคคลและสถานที่ 3. มีจิตสาธารณะ

2) แบบวัดความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ มี 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 3 ข้อ ส่วนที่ 2 จำนวน 6 ข้อ

วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แนวคิดเกี่ยวกับหลักเบญจวิถี บริบทโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

2) สร้างแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และแบบวัดความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยกระบี่

3) นำแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และแบบวัดความพึงพอใจไปหาความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ที่มีคุณสมบัติดังนี้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน 2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ จำนวน 1 คน 3. ด้านการใช้ภาษาไทย 1 คน 4. ด้านการวัดและประเมินผล 1 คน 5. ด้านวิชาการ 1 คน ได้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4) นำแบบประเมินที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

แน่ใจว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	0
แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และแบบวัดความพึงพอใจได้รับการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน โดยใช้เกณฑ์ +1, 0, -1 ในการพิจารณาความสอดคล้องของแต่ละข้อคำถาม ผลการตรวจสอบพบว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในระดับดี ข้อคำถามส่วนใหญ่ได้รับคะแนน +1 และไม่มีข้อใดที่ได้รับคะแนน -1 จากผู้เชี่ยวชาญทุกคน จึงถือว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ในระดับดีเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง และนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) หลังจากปรับปรุงแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ได้มีการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างบางส่วนและทำการปรับถ้อยคำ/โครงสร้างเพิ่มเติมก่อนเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ประเมินผลคุณลักษณะสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีจากการทำกิจกรรมของนักเรียนทุกคนที่รับผิดชอบ โดยวิธีชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ของการทำกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

2) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินโครงการกิจกรรมเบญจวิถี โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ ผู้วิจัยเตรียมแบบประเมินความพึงพอใจให้ครบถ้วนและเพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยจะทำการชี้แจงต่อกลุ่มเป้าหมายให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และวิธีการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบประเมินความพึงพอใจคืนจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ มาประมวลด้วยคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับวิเคราะห์แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ (นครชัยชาญ อุไร, 2559)

การให้และกรอกคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของแต่ละข้อตามวิธีชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ให้กรอกเป็นตัวเลขระดับ 0, 1, 2 และ 3 ซึ่งตัวเลขมีความหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง ระดับดีเยี่ยม

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง ระดับดี

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง ระดับผ่าน

ระดับคุณภาพ 0 หมายถึง ระดับไม่ผ่าน

2) แบบวัดความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินโครงการกิจกรรมเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ มาประมวลด้วยคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์

2.1) ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (นครชัยชาญ อุไร, 2559)

2.2) ค่าเฉลี่ย (Mean) (นครชัยชาญ อุไร, 2559)

2.3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (นครชัยชาญ อุไร, 2559)

เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินโครงการกิจกรรมเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

เกณฑ์การแปลความหมายจากการวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์ประมาณค่าในการให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนความคิดเห็นตามแนวคิดของ Likert (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

การประเมินคุณภาพโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ดังนี้
 ให้คะแนนระดับ 5 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด
 ให้คะแนนระดับ 4 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมาก
 ให้คะแนนระดับ 3 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง
 ให้คะแนนระดับ 2 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับน้อย
 ให้คะแนนระดับ 1 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระปี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณลักษณะสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี

ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระปี พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 89.92 ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 9.95 และระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 0.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายวิถี โดยเรียงลำดับจากค่าร้อยละที่มากที่สุดไปน้อยที่สุด

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระปี

แนวทางเบญจวิถี	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับผลการประเมิน			
		ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้ (1)	ปรับปรุง (0)
วิถีที่ 1 เติบโตสถาบัน	1,413	97.82	2.18	0	0
วิถีที่ 2 กตัญญู	1,413	94.80	5.06	0.14	0
วิถีที่ 3 บุคลิกดี	1,413	90.30	9.49	0.21	0
วิถีที่ 4 มีวินัย	1,413	76.53	23.33	0.14	0
วิถีที่ 5 ให้เกียรติ	1,413	90.16	9.70	0.14	0
ร้อยละ		89.92	9.95	0.13	0
ร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลประเมินระดับดีขึ้นไป		99.87		0.13	0

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจ

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.82 มีอายุระหว่าง 12-18 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.58 และเป็นนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.58

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินโครงการกิจกรรมเบญจวิถี โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

	ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป	N = 319	
		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	125	39.18
	หญิง	194	60.82
2. อายุ	12 – 18 ปี	273	85.58
	20 – 30 ปี	23	7.21
	31 – 40 ปี	15	4.70
	41 ปีขึ้นไป	8	2.51
3. ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้บริหารโรงเรียน	4	0.94
	ครูผู้สอน	83	13.48
	นักเรียน	232	85.58

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประเด็นที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ ได้ (ค่าเฉลี่ย 4.25) รองลงมาคือ ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 4.20) ส่วนประเด็นที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.92)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินโครงการกิจกรรมเบญจวิถี โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่

ข้อที่	รายการ	M	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ความเหมาะสมของภาพรวมของการจัดกิจกรรม	4.11	0.82	มาก
2	ความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดกิจกรรม	3.92	0.87	มาก
3	ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	4.20	0.83	มาก
4	บรรยากาศและสภาพแวดล้อมเหมาะสม	4.03	0.87	มาก
5	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร / ครูผู้สอนมีความชัดเจน	4.18	0.82	มาก
6	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ ได้	4.25	0.81	มาก
เฉลี่ย		4.11	0.85	มาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีในโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี ผลการประเมินพบว่า คิดเป็นร้อยละ 89.92 นักเรียนมีผลการประเมินดีเยี่ยม มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถีได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยมสะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมคุณลักษณะทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การเกิดทุนสถาบัน, ความกตัญญู, บุคลิกภาพที่ดี, การมีวินัย และการให้เกียรติผู้อื่น ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ สิริกร สินสม (2558) พบว่า ครูควรจัดกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึก หาสื่อการสอนที่ทำให้นักเรียนตระหนักในความสำคัญของการศึกษาและให้ความรับผิดชอบต่อตนเอง สำหรับผู้ปกครองควรให้ความรักเอาใจใส่นักเรียน ติดตามผลการเรียน ความเป็นอยู่ ตลอดจนการคบเพื่อน สอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินว่านักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนจะต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียง โดยมีลักษณะตามเกณฑ์ คือ ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรมมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขภายใต้เงื่อนไขการมีความรู้ คู่คุณธรรมซึ่งอยู่ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ กุหลาบ พงษ์เทพิน (2553) ให้ความหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนที่บ่งบอกให้เห็นอุปนิสัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงงาม ความถูกต้องที่มีอยู่ภายในจิตใจของผู้เรียนที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียน พฤติกรรมนั้นแสดงออกในสิ่งที่พึงงามจนเคยชิน เป็นกิจนิสัย และลักษณะนิสัย สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม ผลการประเมินความพึงพอใจที่อยู่ในระดับมาก ช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วมและสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน การที่นักเรียนพึงพอใจในระดับสูงสุดต่อความสามารถใน

การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นไม่เพียงแต่เน้นการเรียนรู้เชิงทฤษฎี แต่ยังมุ่งเน้นการปฏิบัติจริงซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณลักษณะ นอกจากนี้ การสนับสนุนจากผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมที่มีคุณภาพและน่าสนใจถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักเรียน อย่างไรก็ตามประเด็นเรื่องความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดกิจกรรมที่ได้รับคะแนนความพึงพอใจน้อยที่สุด ถือเป็นข้อเสนอแนะที่สำคัญสำหรับนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมในอนาคตให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ กิริติภูมิ บ่งนาแสง (2565) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวกับเนื้อหาบทเรียนและกิจกรรมภายในชั่วโมงอยู่ตลอดเวลาให้ผู้เรียนรู้จักสังเกตและตั้งคำถาม รู้จักค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเพื่อตอบคำถามที่ตนเองอยากรู้หรือปัญหาที่ตนเองกำลังเผชิญ สอดคล้องกับ สุวรรณ จัยทอง (2562) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อผู้สอนในรายวิชาหลักการจัดการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยผู้สอนนำผลการวิจัยมาใช้ในการสอนและการใช้กระบวนการวิจัยในการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทและความสำคัญของผู้สอน มีความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน โดยผู้เรียนมักจะสะท้อนความพึงพอใจออกมาเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการตามความคาดหวังและเป็นการแสดงออกถึงความพอใจหรือไม่พอใจ โดยแสดงออกมาให้ผู้สอนได้ทราบและนำไปสู่การส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติการสอนที่มีคุณภาพ และเพื่อการนำผลการประเมินความพึงพอใจไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการสอนให้บรรลุตามความต้องการของผู้เรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทำให้ทราบถึงความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ของกิจกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถี เพื่อให้กิจกรรมมีการพัฒนาต่อไป ควรมีการประสานงานระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้เกิดการสนับสนุนและความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างผลสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการติดตามผลการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับปรุงกิจกรรมในครั้งต่อไปให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินผลด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและความพึงพอใจในการทำกิจกรรม

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการพัฒนา การวัดและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. (2563). *การใช้แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสำหรับครูผู้สอนโรงเรียนในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลระดับมัธยมศึกษาและโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. ลำปาง: ม.ป.ท.
- กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล. (2548). *การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กลุ่มโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย. (2560). *คู่มือพัฒนาคุณลักษณะสุภาพบุรุษ-สุภาพสตรีตามแนวทางเบญจวิถี. สุพรรณบุรี: อัดสำเนา*.
- กิริติภูมิ บ่งนาแซง. (2565). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กุลลาบ พงษ์เทพิน. (2553). *การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นครชัย ชาญอุไร. (2559). *เอกสารประกอบการสอน รหัส ED14401 วิชาการวิจัยทางการศึกษา (Educational Research)*. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2567). *รณว.ศธ. แลงนโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข.” สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2567 จาก*
<https://moe360.blog/2023/09/14/minister-ed-statement-ed-policy/>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สิริกร สนิสม. (2558). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานเรื่องภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สิริกร สนิสม. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุวรรณา จุ้ยทอง. (2562). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงผลิตภาพรายวิชา หลักการจัดการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 7(1), 88-102.

ภาษาอังกฤษ

- Piaget, J., & Inhelder, B. (1969). *The psychology of the child*. New York: Basic Books.
- Thorndike, R. L., & Hagen, E. P. (1977). *Measurement and evaluation in psychology and education*. New York: Harper and Brothers.